

at den Gang, Skattelovforslaget blev fremlagt, forelaa nærværende Lovforslag ikke, det havde da slet ikke været til Forhandling mellem de enkelte Regeringsmedlemmer, ja, jeg havde endnu ikke modtaget det fra Koncipisterne. Naar det ærede Medlem for Københavns 3dje Valgkreds (Alf. Christensen) ønskede, at der i Lovforslaget skulde optages ny Bestemmelser om Hustruens Testamentsret, vil jeg ogsaa fraraade dette. Vel kommer det Lovforslaget nærmere, men angaar dog en fremmed Materie, og det egner sig, synes jeg, fortræffeligt til at gøres til Genstand for en særlig Lov som Tillæg til Arveloven. Jeg tror i øvrigt selv, at det ærede Medlem har Ret i sine Betragtninger, at den naturlige Konsekvens af den ny Stilling, man giver Hustruen med Hensyn til Dispositioner i levende Live, maa medføre Konsekvenser som dem, det ærede Medlem opstillede med Hensyn til testamentariske Dispositioner. Men det forekommer mig, som sagt, ikke, at det er nødvendigt at fremdrage det paa denne Lov.

Saa have forskellige ærede Medlemmer udtalt Ønsket om, at man i Loven fik forandrede Bestemmelser om Hustruens Ret til at hensidde i uskiftet Bo og ment, at man skulde stille hende lige med Manden. Jeg maa nu sige, at vi der komme ind paa et Punkt, hvor jeg realiter ikke er enig med ærede Medlemmer. Den forskellige Stilling, Hustruen har i Forhold til Manden med Hensyn til Adgangen til at hensidde i uskiftet Bo, er ret naturlig og ret hensigtsmæssig. Den er nemlig en Følge af, at det i det mindste i de fleste Ægteskaber er Manden, der er Familiens Forsørger, og som saadan den, der leder Bedriften, det være sig enten en Handelsforretning, en Fabrik, et Avlsbrug eller deslige, hvoraf Familien skal leve. Derfor er det ganske naturligt, naar Loven bestemmer, at den Omstændighed, at Hustruen dør, ikke for Manden, naar han ellers ikke egner sig til Umyndiggørelse, skal medføre nogen som helst Forpligtelse til at skifte med sine Sønner eller voksne Børn eller Svigerbørn, og at han ikke skal kunne tvinges til at skifte, idet han naturlig efter Hustruens Død i de allerfleste Tilfælde kan ønske og maa ønske uforandret at fortsætte Bedriften, medens et Forlangende om, at han skulde skifte, kunde føre til Ødelæggelse for denne. Men anderledes stiller det sig i særdeles mange Tilfælde for Hustruen, og naar vi nu have en Bestemmelse om, at Manden kan tillægge hende ganske den samme Ret, som han selv har, saa at han, der staar i Spid-

sen for den Bedrift, af hvilken Familien skal leve, naar han skønner, at det er i Familiens Tarv, at Hustruen kan fort sætte Bedriften efter hans Død, kan tillægge hende denne Ret, og det ikke blot med bindende Kraft for de umyndige Børn, men ogsaa for de voksne Børn og Svigerbørn, der saa maa vente med at faa Arv, indtil hun dør — saa er der naaet det væsentlige, der kan naas. Og naar Manden ikke har truffet en saadan Bestemmelse, saa er det jo ganske naturligt, at man overlader det til Øvrigheden at kunne gøre det, men dog kun for saa vidt der blot er umyndige Børn, idet nemlig Forholdet paa den anden Side er det, at naar Forretningen ikke fortsættes, vil der i mange Tilfælde ikke være tilstrækkelig Grund til, at Enken lige over for sine voksne Børn skal kunne forlange at blive siddende med hele Formuen uden at skifte og derved maaske standse sine Børn i at komme i en ordentlig eller selvstændig Virksomhed. Her er et Punkt, hvor jeg dog har villet fremsætte mine Betragtninger, da jeg ikke har set dem fremførte andre Steder fra, og da jeg mener, at de tale for, at man ikke paa dette Punkt skal gribe ind.

Det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro) gjorde nogle Invendinger mod Hovedreglen om, at Manden skal raade over Fællesboet, og fandt navnlig den Regel urigtig, der maatte drages som Konsekvens deraf, idet han mente, at Mandens Gæld dog ikke burde kunne søges dækket af de af Hustruen i Fællesskabet indbragte faste Ejendomme. Jeg skal med Hensyn til dette Spørgsmaal om Mandens Raadighed over Fællesboet blot udtale, at jeg tror ikke, man kan komme til nogen anden Regel. Jeg tror, at den Regel er fuldt grundet i Forholdets Natur. Men ligesom den er det, er det ogsaa en nødvendig Konsekvens heraf, at den Gæld, Manden lovlige stifter, maa hvile paa hele Fællesboet akkurat paa samme Maade, som den Gæld, Hustruen maatte stifte, f. Eks. paa Grund af en Forbrydelse, maa hvile paa hele Fællesboet; skulde de af Hustruen i Ægteskabet indbragte faste Ejendomme høre til Fællesboet, saa maa man ogsaa tage Konsekvensen, at de hæfte for Mandens Gæld; og at hvis Manden begaar en Forbrydelse, hans Kreditor da kan holde sig til disse Ejendomme. Jeg kan ikke se, at man kan komme til noget andet. Enten høre disse Ejendomme til Fællesboet, eller de høre ikke dertil i Kraft af, at man ved Ægtepagt har ord-